

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 71.667 van 9 februari 1998
in de zaak A. 58.958/IX-643.**

In zake : Yvonne DE CANDT,
wonende te EEKL0,
Leopoldlaan 28

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door :
1. de Minister van Pensioenen,
2. de Minister van Justitie.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat op 15 juli 1994 namens Yvonne DE CANDT werd ingediend door haar raadsman G. VAN HECKE, advocaat te Evergem, om de vernietiging te vorderen van de beslissingen van 21 maart 1994 van de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen voor politieke gevangenen inzake wijlen haar echtgenoot, Achiël PENNEMAN;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op de beschikking van 14 januari 1997 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 16 december 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 2 februari 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad
A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van Adjunct-auditeur
J. HEEMERIJCK, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur
R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Yvonne DE CANDT is de weduwe van Achiël PENNEMAN, een erkende politieke gevangene voor de periodes van 17 februari 1942 tot 17 maart 1942 en van 21 juni 1942 tot 5 september 1942.

1.2. Op 10 december 1979 vraagt Achiël PENNEMAN een vergoedingspensioen aan wegens astenie van de politieke gevangene - artikel 904 van de Officiële Belgische Schaal ter bepaling van de graad van invaliditeit (O.B.S.I.).

1.3. Luidens zijn protocol van 25 april 1980 acht de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst de astenie aanrekenbaar aan de politieke gevangenschap en raamt deze op 20 procent - artikel 904.

1.4. Op 24 oktober 1980 verleent de commissie voor vergoedingspensioenen, met ingang van 1 december 1979, wegens astenie -artikel 904- een pensioen berekend op 20 procent invaliditeit.

1.5. Op 29 juli 1988 dient betrokkene een aanvraag in waarin hij, enerzijds, verscheidene nieuwe kwalen doet gelden (angstsyndroom, hypertensie, artrose, aangezichtsneuralgie, chronisch bronchaal lijden en incontinentie van de cardia) en, anderzijds, om herziening wegens verergering van de eerder toegekende astenie verzoekt.

1.6. Wat de astenie -artikel 904- betreft, besluit de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst in zijn protocol van 30 november 1989 dat er nergens een verergering kan worden aangetoond, waarop de commissie voor vergoedingspensioenen in haar beslissing A van 21 maart 1991 de aanvraag tot herziening wegens verergering afwijst.

Wat de nieuw ingeroepen kwalen betreft, deze worden in het protocol van 30 november 1989 van de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst als volgt geraamd :

1. angstsyndroom : behoort tot algemeen beeld van de astenie art. 904 - 20 pct
2. AHT (hypertensie) : 0 pct
3. artrose : 15 pct art. 903
4. aangezichtsneuralgie : 10 pct art. 568b
5. longlijden (chron. bronchitis) : 10 pct art. 377
6. cardia-insufficiëntie : 5 pct art. 416.

1.7. Het dossier wordt op 5 juli 1990 voor nieuw onderzoek aan de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst teruggezonden, omdat deze er in zijn protocol van 30 november 1989 ten onrechte was van uitgegaan dat betrokkene het voordeel van het vermoeden van oorsprong genoot.

In een nieuw protocol van 11 oktober 1990 doet de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst de volgende schattingen :

1. angstsyndroom : cfr. astenie art. 904 - 20 pct
2. AHT (hypertensie) : 0 pct
3. artrose : 15 pct art. 783 min 15 pct art. 783 (L.V.F.) = 0 pct aanrekenbaar
4. aangezichtsneuralgie : 10 pct art. 586b min 10 pct art. 568b (L.V.F.) = 0 pct aanrekenbaar
5. longlijden : 10 pct art. 377 min 10 pct art. 377 (L.V.F.) = 0 pct aanrekenbaar
6. cardia : 5 pct art. 418 min 5 pct art. 418 (L.V.F.) = 0 pct aanrekenbaar.

Luidens de gerechtelijk-geneeskundige bespreking van dit nieuw protocol kan "enkel de kwaal 'angstsyndromen' als ontegensprekelijk gevolg van de geleden ontberingen worden weerhouden" en "zijn de andere kwalen niet aanvaardbaar daar er geen bewijs van continuïteit van verzorging is".

1.8. In haar beslissing B van 21 maart 1991 wijst de commissie voor vergoedingspensioenen de pensioenvraag voor de nieuwe kwalen af :

- wat het angstsyndroom betreft, omdat voor deze kwaal reeds vroeger een invaliditeit als astenie artikel 904 werd toegekend,
- wat de andere kwalen betreft, omdat er geen bewijzen van oorsprong, noch van blijvende verzorging werden aangebracht en de geneesheer-expert deze kwalen niet kan bestempelen als ontegensprekelijk later optredende gevolgen van de in gevangenschap geleden ontberingen.

1.9. Betrokkene tekent op 17 juni 1991 tegen de beslissingen A en B van 21 maart 1991 hoger beroep aan.

1.10. In haar protocol van 8 oktober 1992 is de beroepskamer van de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst

van oordeel dat er geen aantoonbare verergering van astenie is en dat de beschreven angstgevoelens met slaapstoornissen geen apart ziektebeeld vormen, maar moeten worden geraamd volgens artikel 904.

1.11. In haar protocol van 6 oktober 1993 besluit de medische beroepskamer, wat de nieuwe kwalen betreft, het volgende :

"PG doch geen genot van het vermoeden van oorsprong.

De aanvraag voor een vergoedingspensioen voor de aangehaalde nieuwe kwalen gebeurde op 29/7/1988.

Uit het onderzoek blijkt dat deze nieuwe kwalen pas begonnen zijn in de loop der tachtiger jaren. Voordien was er geen sprake van deze klachten en werden zij ook niet aangegeven. Aldus kan er zeker geen bewijs geleverd worden dat de oorsprong van deze nieuwe kwalen zou te wijten zijn aan zijn vroeger gevangenschap (periode 17/2/1942-17/3/1942 en periode 21/6/1942-5/9/1942) en er is trouwens ook geen bewijs van continuïteit van zorgen.

Aldus moeten deze aangehaalde nieuwe kwalen beschouwd worden als latere vreemde factoren en zijn dus niet aanvaardbaar en niet aanrekenbaar.

Wat het 'angstsyndroom' betreft kunnen wij niet zeggen dat het hier gaat om een nieuwe kwaal maar om een symptomenbeeld zoals beschreven onder de astenie van de politieke gevangene en aldus te ramen volgens art. 904".

De nieuwe aandoeningen worden als volgt geschat :

1. angstsyndroom : astenie art. 904 (20 pct)
2. hypertensie : 0 pct
3. veralg. artrose : 15 pct art. 783 - 15 pct L.V.F. =
0 pct aanrekenbaar
4. aangezichtsneuralgie : 10 pct art. 568b - 10 pct
L.V.F. = 0 pct aanrekenbaar
5. chron. bronch. lijden : 10 pct art. 378 - 10 pct
L.V.F. = 0 pct aanrekenbaar
6. cardia : 5 pct art. 416a - 5 pct L.V.F. = 0 pct aanrekenbaar.

1.12. Op 21 maart 1994 neemt de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen voor politieke gevangen twee afzonderlijke beslissingen :

- in de eerste beslissing verklaart zij het beroep wat de verergering betreft ongegrond en bevestigt zij beslissing A van 21 maart 1991. De beroepscommissie sluit zich luidens het bijzondere verslag aan "bij de schatting van de GGDB die geen verergering vaststelt"
- in een tweede beslissing verklaart zij het beroep wat de nieuwe kwalen betreft ongegrond en bevestigt zij beslissing B van 21 maart 1991. De beroepscommissie sluit zich luidens het bijzonder verslag aan "bij het advies van de G.G.D.B., die besluit dat er geen aanrekenbare invaliditeit is voor de aangevraagde 'nieuwe kwalen'.

"Betrokkene kan niet genieten van het vermoeden van aanrekenbaarheid aangezien hij niet in de wettelijke voorwaarden verkeert om recht te hebben op de forfaitaire invaliditeit van 20 % voor politieke gevangenen".

Het zijn deze beslissingen, waarvan thans de nietigverklaring wordt gevorderd;

2. Over de ontvankelijkheid van het beroep.

Overwegende dat alle aangevoerde middelen gericht zijn tegen de tweede beslissing van de beroepscommissie; dat tegen de eerste beslissing, zijnde deze waarbij over de aanvraag tot herziening wegens verergering uitspraak wordt gedaan, geen enkel rechtsmiddel wordt aangevoerd; dat het beroep derhalve niet ontvankelijk is in zoverre de vernietiging van de eerste beslissing van 21 maart 1994 wordt gevorderd;

3. Over de gegrondheid van het beroep.

3.1.1. Overwegende dat verzoekster als eerste middel aanvoert dat de beroepscommissie haar bevoegdheid heeft overschreden en artikel 37 van de samengeordenende wetten op de vergoedingspensioenen heeft geschonden, doordat de nieuwe kwaal "angstsyndroom" werd afgewezen onder verwijzing naar artikel 904 "astenie", terwijl het om twee onderscheiden kwalen gaat en de nieuwe kwaal had moeten worden beoordeeld op grond van artikel 647 B van de schaal;

3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij hierop antwoordt dat de kwaal "angstsyndroom" in de procedure "nieuwe kwalen" door de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst B werd onderzocht, dat daar werd gesteld dat het niet om een nieuwe afzonderlijke kwaal gaat, maar om een symptomenbeeld zoals beschreven onder de astenie der politieke gevangenen en aldus te ramen volgens artikel 904, dat de beroepscommissie de nieuwe kwaal op behoorlijk gemotiveerde wijze heeft verworpen;

3.1.3. Overwegende dat Achiel PENNEMAN, die een vergoedingspensioen wegens astenie artikel 904 (concentratiekampsyndroom) genoot, in zijn aanvraag van 29 juli 1988 liet gelden dat hij daarnaast ook leed aan een "meer uitgesproken angstsyndroom met ernstige weerslag op het sociaal leven"; dat in de beroepsakte werd aangevoerd dat dit angstsyndroom door de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst ten onrechte onder artikel 904 (astenie der politieke gevangene) in plaats van onder artikel 648 B was geschat; dat artikel 648 B staat voor een "meer uitgesproken depressief syndroom met duidelijke sociale weerslag"; dat betrokkene met andere woorden om erkenning vroeg van een nieuwe kwaal, een angstsyndroom (art. 648 B), welke te onderscheiden was van het reeds erkend asteniesyndroom (art. 904); dat het beroepscollege van de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst

bij onderzoek van betrokkene "geen depressieve symptomen" vaststelde en in zijn protocol van 6 oktober 1993 besloot, wat het aangevoerd angstsyndroom betreft, dat het "hier niet gaat om een nieuwe kwaal, maar om een symptomenbeeld zoals beschreven onder de astenie van de politieke gevangene en aldus te ramen volgens art. 904"; dat het beroepscollege het bestaan van een nieuwe kwaal "angstsyndroom - art. 648 B" dus wel degelijk heeft onderzocht, maar tot de afwezigheid ervan besloot omdat het in werkelijkheid niet om een afzonderlijk ziektebeeld, te onderscheiden van het vroeger aangenomen asteniesyndroom, bleek te gaan; dat het eerste middel niet gegrond is;

3.2.1. Overwegende dat verzoekster in een tweede middel aanvoert dat artikel 1, derde lid, van de gecoördineerde wetten van 5 oktober 1948 en de wet van 11 juli 1973 werden geschonden doordat de commissie van beroep stelt dat betrokkene niet van het vermoeden van aanrekenbaarheid kan genieten omdat hij geen zes maanden gevangenschap heeft ondergaan, terwijl het vermoeden van oorsprong -behoudens tegenbewijs- moet worden verleend aan de politieke gevangenen, die aangetast zijn door de kwaal astenie indien deze 20 procent bedraagt; dat zij stelt dat door de wet van 11 juli 1973 weliswaar een forfaitaire astenie van 20 procent werd verleend aan de politieke gevangenen die minstens zes maanden gevangenschap hebben ondergaan, maar dat dit niet betekent dat de politieke gevangenen, die geen zes maanden gevangen werden gehouden, maar toch lijden aan een erkende kwaal astenie van het vermoeden van oorsprong zouden uitgesloten zijn, gezien de wetgever de intentie had dit af te leiden uit deze kwaal van zodra zij 20 procent bedraagt;

3.2.2. Overwegende dat de verwerende partij hierop antwoordt dat het derde lid van artikel 1 der gecoördineerde wetten ondubbelzinnig het vervullen van de

voorwaarden voor de toekenning van de bij artikel 8bis bepaalde forfaitaire invaliditeit als vereiste stelt voor het genot van het vermoeden van aanrekenbaarheid, dat in artikel 8bis een gevangenschap van minstens zes maanden wordt vereist voor de toekenning van de forfaitaire invaliditeit, dat betrokkene in totaal drie maand en een half hechtenis heeft ondergaan zodat hij noch van de forfaitaire invaliditeit, noch van het vermoeden van aanrekenbaarheid kan genieten;

3.2.3. Overwegende dat de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen bepalen :

- in artikel 1, tweede, derde en vierde lid :

"De aanvragers moeten door alle middelen bewijzen dat de door hen aangevoerde lichamelijke schade veroorzaakt werd gedurende de dienst, de gevangenschap of de geleverde prestaties, en door de dienst, de gevangenschap of de prestaties, volgens het onderscheid dat, bij artikel 2, voor elke categorie wordt gemaakt.

De politieke gevangenen die de voorwaarden vervullen gesteld voor de toekenning van de bij artikel 8bis bepaalde forfaitaire invaliditeit van 20 pct., genieten evenwel, behoudens tegenbewijs, voor elke ziekte die overeenkomstig een specificatie van de Officiële Belgische Schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit werd geraamd, het vermoeden dat deze aan de gevangenschap te wijten is.

Het pensioen zal nochtans in het raam van dit vermoeden slechts kunnen toegekend worden indien de ziekte door de Gerechtelijk-geneeskundige Dienst, op ten minste 10 pct. wordt geraamd";

- in artikel 8bis

"Een forfaitaire invaliditeit van 20 pct. ter vergoeding van de astenie der politieke gevangenen wordt toegekend aan de gerechtigden op de wet van 5 februari 1947 tot regeling van het statuut der vreemdelingen politieke gevangenen en op de wet van 26 februari 1947 houdende regeling van het statuut van de politieke gevangenen en hun rechthebbenden, die een gevangenschap hebben ondergaan van in totaal minstens zes maanden";

dat uit de samenlezing van de artikelen 1, derde lid, en 8bis van de gecoördineerde wetten volgt dat de politieke

gevangenen die de voorwaarden vervullen gesteld voor de toekenning van de bij artikel 8bis bepaalde forfaitaire invaliditeit van 20 procent wegens astentie der politieke gevangenen, dit is een gevangenschap van 6 maanden hebben ondergaan, het vermoeden genieten dat elke ziekte, aangehaald in de Officiële Belgische Schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit, behoudens tegenbewijs, aan de gevangenschap te wijten is; dat indien de gevangenschap -zoals in het voorliggende geval- geen zes maanden heeft geduurd, men zich niet kan beroepen op het vermoeden van aanrekenbaarheid en het bewijs moet worden geleverd dat de aandoening tijdens en door de gevangenschap werd veroorzaakt; dat de beroepscommissie terecht heeft gesteld dat betrokkene niet van het vermoeden van aanrekenbaarheid kan genieten; dat het tweede middel niet gegrond is;

3.3.1. Overwegende dat verzoekster in een derde middel de miskenning van Deel XV "Concentratiekampatologie" van de Officiële Belgische Schaal ter bepaling van de graad van invaliditeit aanvoert; dat zij stelt dat de kwaal "artrose" terecht in het verslag van 30 november 1989 van de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst werd gerangschikt onder het artikel 903 van de schaal, maar de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst deze kwaal naderhand ten onrechte zonder nieuw medisch onderzoek op grond van artikel 783 van de schaal heeft herschat, dat deze kwaal, los van het vermoeden van aanrekenbaarheid bij politieke gevangenen moet worden aanvaard, wanneer ze medisch wordt vastgesteld;

3.3.2. Overwegende dat de verwerende partij hierop antwoordt dat toen de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst de artrose in zijn protocol van 30 november 1989 onder artikel 903 rangschikte, er verkeerdelijk werd van uitgegaan dat betrokkene het vermoeden van aanrekenbaarheid genoot, dat de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst bij nieuw onderzoek concludeerde dat, onder meer, de artrose niet als een ontegensprekelijk gevolg van de geleden ontberingen in aanmerking kon worden genomen, dat de kwaal derhalve onder artikel 783 werd gerangschikt en, bij afwezigheid van oorsprongsbewijzen, werd afgewezen als latere vreemde factor, dat ook het beroepscollege van de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst de artrose als niet aanrekenbaar beschouwde;

3.3.3. Overwegende dat een kritiek op de herschatting door de medische expert in eerste aanleg (deze had de artrose eerst onder artikel 903 gerangschikt om haar vervolgens "op stukken" op grond van artikel 783 te herschatten) niet dienstig wordt aangevoerd ter vernietiging van een beslissing, die op grond van het verslag van het medisch beroepscollege werd genomen; dat de medische beroepskamer van de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst de artrose op grond van een volledig nieuw geneeskundig onderzoek onder artikel 783 van de Officiële Belgische Schaal ter bepaling van de graad van invaliditeit heeft gerangschikt; dat een aandoening artrose - artikel 903 door haar bij betrokkene niet werd vastgesteld; dat in zover het middel ontvankelijk is, het feitelijke grondslag mist,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van verzoekster.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negen februari 1900 achtennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van
		de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. BAETEMAN.